

लाला लजपतराय कॉलेज ऑफ कॉमर्स अँड इकॉनॉमिक्स निर्देश पुस्तिका २०२२-२३

क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र
१	व्हिजन आणि मिशन	२
२	संस्थापक सदस्याचा परिचय	२
३	व्यवस्थापकीय विश्वस्ताच्या डेस्कवरून	३
४	मुख्याध्यापकांच्या डेस्कवरून	३
५	कॉलेज प्रोफाइल	४
६	कॉलेज प्रशास	४
७	ऑफर केलेले अभ्यासक्रम (यू.जी आणि पी.जी पदवी कार्यक्रम)	५
८	अल्पकालीन अभ्यासक्रम/प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम/व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची यादी	६
९	विविध कार्यक्रमात घेण्याची क्षमता	७
१०	प्रवेशाचे निकष / अभ्यासक्रमासह पात्रता	७
११	परीक्षा परफॉर्मन्स ग्रेडिंग/परीक्षा ग्रेड आणि क्रेडिट्स	१९
१२	सामान्य नियम आणि नियमन (उपस्थिती आणि अँटी-रॅगिंग)	२१
१३	प्रमुख सेल, असोसिएशन, सोसायटी आणि समिती	२२
१४	पायाभूत सुविधा एक पान – फोटो गॅलरी	२३

१. विहजन आणि मिशन स्टेटमेंट:

विहजन:

सर्वसमावेशक शिक्षण प्रदान करणे जे आमच्या विद्यार्थ्यांना जागतिक स्तरावर स्पर्धात्मक आणि सामाजिकदृष्ट्या जबाबदार नागरिक होण्यासाठी प्रशिक्षित करेल.

मिशन:

वाणिज्य, व्यापार, व्यवस्थापन आणि माहिती आणि तंत्रज्ञान क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण आणि प्रशिक्षण प्रदान करणे.

- त्यांना तंदुरुस्त आणि उद्योगासाठी तयार करण्यासाठी.
- आमच्या विद्यार्थ्यांना संबंधित ज्ञान, कौशल्य आणि वृत्तीने सुसज्ज करण्यासाठी उद्योगासोबत शैक्षणिक सहकार्य करणे.
- आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे, आमच्या पदवीधरांना उच्च सभ्यतेसह सामाजिकदृष्ट्या संवेदनशील बनवणे.

उद्दिष्ट:

शिक्षणाकडे सर्वांगीण दृष्टीकोन विकसित करणे आणि संशोधन आणि संबंधित क्रियाकलापांना प्रोत्साहन देणे या उद्देशाने. हे तिन्ही (म्हणजे दृष्टी, ध्येय आणि उद्दिष्टे) विद्यार्थी, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्यासह इतर भागधारकांना कॉलेज प्रॉस्पेक्टस, डिस्प्ले आणि फ्लोअर नोटिस बोर्ड, कॅन्टीन फॉयर, कॉलेज वेबसाइट, वर्ग खोल्या आणि अगदी कर्मचाऱ्यांची कॉमन रूम.

२. संस्थापक सदस्याचा परिचय:

लाला लजपत राय महाविद्यालयाची स्थापना १९७२ मध्ये समर्पित पायनियर असलेल्या दिग्गजांच्या गटाने केली होती, ज्याची सुरुवात आदरणीय श्री आर. पी. गुप्ता यांनी केली होती, जे प्रख्यात उद्योगपती, शैक्षणिक आणि परोपकारी होते. महाविद्यालय सुरू करण्याची कल्पना भारताचे माजी पंतप्रधान माननीय श्री लाल बहादूर शास्त्री यांनी श्री आर. पी. गुप्ता यांच्या मनात रुजवली होती. पेरलेल्या बीजाचा मोठा वटवृक्ष झाला आहे. जगातील प्रत्येक क्षेत्रात पसरलेले यशस्वी माजी विद्यार्थी, महाविद्यालयाद्वारे दिले जाणारे शिक्षण उत्कृष्ट दर्जाचे असल्याचे प्रमाणित करतात.

३. व्यवस्थापकीय विश्वस्ताच्या डेस्कवरून:

व्यवस्थापनाने सध्याच्या कॉलेजसाठी आवश्यक असलेल्या सर्व मूलभूत सुविधा उपलब्ध करून दिल्या आहेत आणि शिकण्यासाठी आणि शिकवण्यासाठी अत्यंत अनुकूल वातावरण निर्माण केले आहे. या प्रयत्नात कर्मचारी समर्पित आणि वचनबद्ध सदस्यांचे व्यवस्थापन कौतुक करते.

महाविद्यालयाने केवळ विद्यार्थी, पालकांच्याच नव्हे तर शैक्षणिक वर्तुळावरही प्रभाव टाकला आहे. आम्ही शिक्षणातील नवीन ट्रेण्डशी सुसंगत आहोत आणि विद्यार्थी आणि शिक्षकांच्या बदलत्या गरजांना प्रतिसाद दिला आहे.

महाविद्यालयाचा असा विश्वास आहे की शिक्षण हे केवळ शैक्षणिक नाही. या प्रयत्नात संस्थेचे उद्दिष्ट आहे की विजयी वृत्ती विकसित करणे आणि सतत बदलत्या जगाच्या आव्हानांना तोंड देण्यासाठी आवश्यक कौशल्यांसह विद्यार्थ्यांना सक्षम करणे.

मला आशा आहे की वेबसाइट शिक्षक, विद्यार्थी समुदाय आणि पालकांना आणि अनेक भागधारकांमध्ये माहिती सामायिक करण्यासाठी उपयुक्त व्यासपीठ प्रदान करेल. आमचे महाविद्यालय नवीन पिढीसाठी एक आदर्श मार्ग शोधणारे व्हावे अशी माझी इच्छा आहे.

४. मुख्याध्यापकांच्या डेस्कवरून:

लाला लजपतराय कॉलेज ऑफ कॉमर्स अँड इकॉनॉमिक्सचे विद्यार्थी त्यांच्या आयुष्यभर कॅम्पसमध्ये राहण्याच्या आठवणी नेहमी जपतात. लाला मध्ये आम्ही शिकणे, संशोधन, नावीन्य आणि चारित्र्य निर्माण करण्यासाठी सर्वोत्तम वातावरण प्रदान करण्याचा सतत प्रयत्न करतो. मी या प्रेरणादायी वातावरणात विद्यार्थ्यांचे स्वागत करतो आणि त्यांना विनंती करतो की त्यांनी या संधीचा आणि त्यांच्या विस्मयकारक विद्यार्थी वर्षाचा उत्पादकपणे उपयोग करावा.

आमची विद्याशाखा हे सुनिश्चित करते की विद्यार्थ्यांना केवळ तांत्रिक ज्ञानच नाही तर एक सर्वांगीण कौशल्येही मिळतील जी त्यांना वास्तविक जगाला सामोरे जाण्यासाठी सुसज्ज करेल. वैयक्तिक विद्यार्थी समुपदेशन आणि मार्गदर्शनाद्वारे संपूर्ण व्यक्तिमत्व विकासावर आमचा ठाम विश्वास आहे. आम्ही अतिशय कमी कालावधीत अविश्वसनीय प्रगती केली आहे आणि आज आम्ही एक प्रमुख शैक्षणिक संस्था म्हणून आमची ओळख निर्माण केली आहे आणि "लाला कॉलेज" ब्रँड तयार केला आहे.

लाला मध्ये, आमच्या विद्यार्थ्यांमधील चारित्र्य, व्यावसायिकता आणि प्रगतीशील वृत्ती यावर भर देत समकालीन ज्ञान आणि तंत्रे प्रदान करण्याचा आमचा सतत प्रयत्न आहे. समृद्ध उद्योग अनुभवासह ज्ञानाची जोड देणाऱ्या एका मजबूत शिक्षक संघासह, आम्हाला आम्हाने यशस्वीपणे पेलण्याचा विश्वास आहे.

५. कॉलेज प्रोफाइल:

संस्थापक विश्वस्त आदरणीय श्री आर.पी. गुप्ताजी यांच्या पुढाकाराने स्वर्गीय पंतप्रधान श्री लाल बहादूर शास्त्री यांच्या उपस्थितीत त्यांच्या निवासस्थानी सन १९५९ मध्ये स्वर्गीय श्रींनी देशासाठी केलेल्या सेवांच्या सन्मानार्थ लाला लजपत राय मेमोरियल ट्रस्टची स्थापना करण्यात आली. लाला लजपतराय, स्वातंत्र्यसैनिक, समाजसुधारक आणि थोर शिक्षणतज्ज्ञ.

लाला लजपत राय कॉलेज ऑफ कॉमर्स अँड इकॉनॉमिक्स, मुंबई विद्यापीठाशी संलग्न, सरकार. महाराष्ट्र आणि UGC मान्यताप्राप्त, NAAC मान्यताप्राप्त, महालक्ष्मी, मुंबई येथे आणि दिवंगत श्री लाला लजपत राय यांच्या नावावर असलेल्या रस्त्यावर स्थित आहे. हे महाविद्यालय पश्चिम रेल्वेवरील महालक्ष्मी स्थानकापासून १५ मिनिटांच्या चालण्यायोग्य अंतरावर आहे आणि शहराच्या विविध भागांतून बेस्ट मार्गाने सहज पोहोचता येते. महाविद्यालयाची स्वतःची प्रशस्त इमारत, ग्रंथालयात पुस्तकांचा समृद्ध खजिना, सुसज्ज आधुनिक जिमखाना, अत्याधुनिक संगणक प्रयोगशाळा, पूर्ण वातानुकूलित सभागृह, हेवा वाटेल असे आरोग्य केंद्र, मुला-मुलींसाठी कॉमन रूम, कॅन्टीन, समुपदेशन केंद्र आणि प्लेसमेंट सेल.

महाविद्यालयात चांगले पात्र, अनुभवी आणि उत्साही कर्मचारी सदस्य आहेत जे नेहमी मदतीचा हात पुढे करण्यास इच्छुक असतात.

आमचे महाविद्यालयीन निकाल आमच्या समन्वयित प्रयत्नांची साक्ष आहेत. जेव्हा सह-अभ्यासक्रम आणि अभ्यासक्रमेतर क्रियाकलापांचा विचार केला जातो; सुरुवातीपासूनच त्याने स्वतःची प्रतिमा कोरली आहे आणि ती त्याचा वारसा म्हणून चालू ठेवली आहे.

६. कॉलेज प्रशास:

प्राचार्य	डॉ. नीलम अरोरा
उपप्राचार्य अनुदानित विभाग	कु. विद्या भिडे
उपप्राचार्य विनाअनुदानित विभाग	डॉ. अरुण पुजारी
कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या उपप्राचार्या	कु. सुलभा शार्दुल
अनुदानित महाविद्यालयाचे अतिरिक्त उपप्राचार्य	डॉ. मोहना बांदकर
अनुदानित महाविद्यालयाचे अतिरिक्त उपप्राचार्य	डॉ. पूर्णिमा शर्मा
समन्वयक - BMS	डॉ. अरुण पुजारी
सहाय्यक BMS समन्वयक	सी.ए. प्रिती पारीख

समन्वयक - BAF	डॉ. मिनम सक्सेना
समन्वयक - BBI	डॉ. वैदेही कामथ
समन्वयक - B.A.M.M.C	डॉ. संगीता मक्कड
समन्वयक - IT	सुश्री निधी सिंग
समन्वयक - BFM	डॉ. राजेश मंकणी
एम.कॉम आणि अॅड-ऑन-व्होकेशनल कोर्स	डॉ. राहुल शेट्टी
ग्रंथपाल	डॉ. जयदेव कडली
IQAC समन्वयक	डॉ. विनय पंडित
कार्यालय प्रशासक - (विनाअनुदानित विभाग)	कु. रेश्मी कदम
कार्यालय प्रशासक (अनुदानित विभाग)	कु. टीना कामुलकर
कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक	श्री.प्रविण फाळके

७. ऑफर केलेले अभ्यासक्रम (यू.जी आणि पी.जी पदवी कार्यक्रम):

कनिष्ठ महाविद्यालय:

FYJC	IT सह वाणिज्य
SYJC	IT सह वाणिज्य

वाणिज्य:

बी.कॉम	अनुदानित
B.M.S. (व्यवस्थापन अभ्यासात बॅचलर पदवी)	विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्सड कोर्सेस)
B.A.F (अकाउंटन्सी आणि फायनान्स मध्ये बॅचलर पदवी)	विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्सड कोर्सेस)
B.B.I (बँकिंग आणि विमा मध्ये बॅचलर पदवी)	विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्सड कोर्सेस)
B.F.Mg (आर्थिक व्यवस्थापनात बॅचलर पदवी)	विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्सड कोर्सेस)

विज्ञान:

बीएस्सी. आयटी	विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्सड कोर्सेस)
---------------	--

कला:

बी. ए. एम. एम. सी.	विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्सड कोर्सेस)
--------------------	--

पोस्ट ग्रॅज्युएट प्रोग्राम:

M.Com (प्रगत लेखा, कॉर्पोरेट लेखा आणि वित्तीय व्यवस्थापन)	विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्सड कोर्सेस)
M.Com व्यवसाय अभ्यास (व्यवस्थापन)	विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्सड कोर्सेस)

पीएच.डी. कार्यक्रम:

पीएच.डी. व्यापार आणि वाहतूक मध्य
पीएच.डी. वाणिज्य मध्ये

८. प्रमाणपत्र आणि अल्प मुदतीच्या आणि व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची यादी:

• शॉर्ट टर्म सर्टिफिकेट कोर्स:

क्रमांक	कोर्स	कालावधी
१	डिजिटल मार्केटिंग	30 तास.
२	बिग डेटा विश्लेषण	30 तास.
३	मायक्रोसॉफ्ट प्रमाणन आणि .नेट	30 तास.
४	सुरक्षा मूलभूत तत्वांवर Microsoft प्रमाणपत्र	30 तास.
५	सॉफ्ट स्किल आणि स्व-विकास	30 तास.
६	जोखीम व्यवस्थापन	30 तास.
७	केस स्टडी सोडवणे.	30 तास.
८	परदेशी भाषा	30 तास.
९	म्युच्युअल फंड	30 तास.
१०	सिक्युरिटीजची मूलभूत माहिती आणि आर्थिक निर्देशक	30 तास.
११	टॅली आणि GST	30 तास.
१२	ग्राफिक डिझायनिंग	30 तास.
१३	कोरल ड्रॉ	30 तास.
१४	इव्हेंट मॅनेजमेंट	30 तास.
१५	ब्लॉगिंग	30 तास.
१६	अॅडव्हान्स एक्सेल	30 तास.
१७	CANAVA डिझाइनिंग	30 तास.
१८	शिपिंग आणि आंतरराष्ट्रीय लॉजिस्टिक्स	

• अॅड-ऑन-व्होकेशनल कोर्सेस

क्रमांक	कोर्स	कालावधी
१	संगणक अनुप्रयोग	3 वर्षे
२	ई-कॉमर्स	3 वर्षे
३	कर आकारणी प्रक्रिया आणि पद्धती	3 वर्षे
४	पर्यटन आणि प्रवास व्यवस्थापन	3 वर्षे
५	तत्त्वे आणि पद्धती	3 वर्षे

९. विविध U.G. आणि P.G. पदवी कार्यक्रमांसाठी घेण्याची क्षमता

क्रमांक	कोर्स	एकूण जागा
१	F.Y.J.C (अनुदानित)	७२०
२	F.Y.J.C (विनाअनुदानित)	१२०
३	बी.कॉम	४८०
४	B.M.S. (व्यवस्थापन अभ्यासात बॅचलर पदवी)	२४०
५	B.A.F (अकाउंटन्सी आणि फायनान्स मध्ये बॅचलर पदवी)	१२०
६	B.B.I (बँकिंग आणि विमा मध्ये बॅचलर पदवी)	१२०
७	B.F.Mg (आर्थिक व्यवस्थापनात बॅचलर पदवी)	६०
८	B.A.M.M.C (बी. ए. एम. एम. सी.)	६०
९	B.ScIT (बीएस्सी. आयटी)	६०
१०	M.Com (प्रगत लेखा, कॉर्पोरेट लेखा आणि वित्तीय व्यवस्थापन)	६०
११	M.Com व्यवसाय अभ्यास (व्यवस्थापन)	६०

१०. प्रवेश पात्रता निकष:

FYJC वाणिज्य:

एफवायजेसीमध्ये गुणवत्तेवर प्रवेश दिला जातो आणि सरकारी धोरणानुसार जागा राखीव असतात. महाराष्ट्र राज्यातील विभागीय माध्यमिक शिक्षण मंडळाने घेतलेली SSC परीक्षा उत्तीर्ण झालेला विद्यार्थी FYJC वाणिज्य प्रवेशासाठी पात्र आहे).

किंवा

महाराष्ट्र राज्यातील विभागीय मंडळांद्वारे घेतलेल्या SSC परीक्षेच्या समतुल्य मानल्या जाणाऱ्या इतर बोर्डातून परीक्षा उत्तीर्ण झालेला विद्यार्थी FYJC वाणिज्य शाखेत प्रवेशासाठी पात्र आहे. उमेदवार महाराष्ट्र राज्यातील कोणत्याही विभागीय मंडळाचा विद्यार्थी नसलेल्या अशा प्रकरणांमध्ये महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक मंडळ, वाशी, नवी मुंबई येथून पात्रता प्रमाणपत्र घेणे आवश्यक आहे.

वाणिज्य:

१	अनिवार्य भाषा	इंग्रजी
२	पर्यायी विषय	मराठी/हिंदी/आयटी/
अनिवार्य विषय		
३	अर्थशास्त्र	
४	पुस्तक ठेवणे आणि अकाउंटन्सी	
५	वाणिज्य संघटना	
६	सचिवीय सराव/गणित आणि आकडेवारी	
७	पर्यावरण शिक्षण	
८	शारीरिक शिक्षण	

एफ. वाय. बी. कॉम. (कॉमर्स मध्ये बॅचलर डिग्री):

प्रवेशासाठी पात्र होण्यासाठी उमेदवाराने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या विविध विभागीय मंडळांद्वारे आयोजित उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता बारावी) परीक्षा उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.

किंवा

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या विविध विभागीय मंडळांद्वारे आयोजित व्यावसायिक विषयांसह उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता बारावी) परीक्षा उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे/किमान सक्षमतेवर आधारित व्यावसायिक अभ्यासक्रम.

किंवा

उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता बारावी) परीक्षेच्या समतुल्य म्हणून मान्यताप्राप्त दुसऱ्या विद्यापीठाची किंवा संस्थेची परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी.

तीन वर्षांच्या बी.कॉम कोर्सची रचना अभ्यासक्रम

एफ. वाय. बी. कॉम.		एस . वाय. बी. कॉम.		टी . वाय. बी. कॉम.	
क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-I	क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-II	क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-III
३	अकाउंटन्सी आणि फायनान्शियल मॅनेजमेंट ।	३	अकाउंटन्सी आणि फायनान्शियल मॅनेजमेंट III	४+४	डिसिप्लिन स्पेसिफिक इलेक्टिव्ह (कोणताही एक गट) गट अ - प्रगत अकाउंटन्सी अ) आर्थिक लेखा आणि लेखापरीक्षण VII - आर्थिक लेखा ब) आर्थिक लेखा आणि लेखापरीक्षण VIII - खर्च लेखा गट बी - व्यवसाय व्यवस्थापन अ) व्यवसाय व्यवस्थापन - I ब) व्यवसाय व्यवस्थापन - II
३	वाणिज्य ।	३	शिस्त विशिष्ट निवडक (कोणतीही) अ) वित्तीय लेखा आणि लेखापरीक्षण - व्यवस्थापन लेखा परिचय b) व्यवसाय व्यवस्थापन - विपणन व्यवस्थापन	३	वाणिज्य V
३	व्यवसाय अर्थशास्त्र ।	३	वाणिज्य III	३	व्यवसाय अर्थशास्त्र V

३	बिज्ञनेस कम्प्युनिकेशन I	३	बिज्ञनेस कम्प्युनिकेशन III	३+३	क्षमता वर्धन कोर्स खालीलपैकी कोणतेही दोन: अ) संगणक प्रणाली आणि अनुप्रयोग - I ब) निर्यात विपणन पेपर - I c) प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष कर आकारणी पेपर - I
३	पर्यावरणीय अभ्यास I	३	कौशल्य संवर्धन अभ्यासक्रम खालीलपैकी कोणताही एक: अ) जाहिरात I ब) संगणक प्रोग्रामिंग -I		
२	फाउंडेशन कोर्स I	२	फाउंडेशन कोर्स III		
३	गणितीय आणि सांख्यिकी तंत्र I	३	व्यवसाय कायदा I		
२०	एकूण क्रेडिट्स	२०	एकूण क्रेडिट्स	२०	एकूण क्रेडिट्स
	एफ. वाय. बी. कॉम.	एस . वाय. बी. कॉम.		टी . वाय. बी. कॉम.	
क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-II	क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-IV	क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-VI
३	लेखा आणि आर्थिक व्यवस्थापन II	३	लेखा आणि आर्थिक व्यवस्थापन IV	४+४	शिस्त विशिष्ट निवडक (कोणताही एक गट) गट अ - प्रगत अकाउंटन्सी अ) वित्तीय लेखा आणि लेखापरीक्षण IX – आर्थिक लेखा ब) आर्थिक लेखा आणि लेखापरीक्षण X – खर्च लेखा गट बी - व्यवसाय व्यवस्थापन a) व्यवसाय व्यवस्थापन - III b) व्यवसाय व्यवस्थापन - IV
३	वाणिज्य II	३	शिस्त विशिष्ट निवडक (कोणताही) अ) आर्थिक लेखा आणि लेखापरीक्षण – लेखापरीक्षण ब) व्यवसाय व्यवस्थापन – विपणन व्यवस्थापन 03	३	वाणिज्य VI
३	व्यवसाय अर्थशास्त्र II	३	वाणिज्य IV	३	व्यवसाय अर्थशास्त्र VI

३	बिझनेस कम्युनिकेशन ॥	३	बिझनेस इकॉनॉमिक्स IV	३+३	क्षमता वर्धन कोर्स खालीलपैकी कोणतेही दोन: a) संगणक प्रणाली आणि अनुप्रयोग - ॥ b) निर्यात विपणन पेपर - ॥ c) प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष कर आकारणी पेपर - ॥
३	पर्यावरणीय अभ्यास ॥	३	कौशल्य संवर्धन अभ्यासक्रम खालीलपैकी कोणताही एक: a) जाहिरात ॥ b) संगणक प्रोग्रामिंग ॥		
२	फाउंडेशन कोर्स ॥	२	फाउंडेशन कोर्स IV		
३	गणितीय आणि सांख्यिकी तंत्र ॥	३	व्यवसाय कायदा ॥		
२०	एकूण क्रेडिट्स	२०	एकूण क्रेडिट्स	२०	एकूण क्रेडिट्स

बी. एम. एस (व्यवस्थापनातील पदवी):

वरील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरणारा उमेदवार बारावी उत्तीर्ण असावा. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची परीक्षा किंवा इतर कोणत्याही मंडळातून समतुल्य आणि एकाच वेळी एकाच वेळी एकूण ४५% पेक्षा कमी गुण (आरक्षित वर्गाच्या बाबतीत ४०%) मिळवलेले नाहीत.

तीन वर्षांची बी. एम. एस ची रचना अभ्यासक्रम

एफ. वाय. बी. एम. एस	एस. वाय. बी. एम. एस	टी. वाय. बी. एम. एस
सेमिस्टर - I	सेमिस्टर - III	सेमिस्टर - V
१.१ आर्थिक खात्यांचा परिचय १.२ व्यवसाय कायदा १.३ व्यवसाय आकडेवारी १.४ बिझनेस कम्युनिकेशन-1 १.५ फाउंडेशन कोर्स-1 १.६ मानवी कौशल्याचा पाया १.७ व्यवसाय अर्थशास्त्र गट	गट अ : वित्त निवडक ३.१ कॉस्ट अकाउंटिंगचा परिचय ३.२ कॉर्पोरेट वित्त गट ब: विपणन निवडक ३.१ ग्राहक वर्तन ३.२ जाहिरात गट क: मानव संसाधन निवडक ३.१ भर्ती आणि निवड ३.२ प्रेरणा आणि नेतृत्व ३.३ व्यवसाय व्यवस्थापन-1 मध्ये माहिती तंत्रज्ञान ३.४ पर्यावरण व्यवस्थापन ३.५ व्यवसाय नियोजन आणि उद्योजकीय व्यवस्थापन	गट अ: वित्त निवडक ५.१ गुंतवणूक विश्लेषण आणि पोर्टफोलिओ व्यवस्थापन ५.२ आर्थिक लेखा ५.३ जोखीम व्यवस्थापन ५.४ प्रत्यक्ष कर गट ब: विपणन निवडक ५.१ सेवा विपणन ५.२ ई-कॉमर्स आणि डिजिटल मार्केटिंग ५.३ विक्री आणि वितरण व्यवस्थापन ५.४ ग्राहक संबंध व्यवस्थापन गट क: मानव संसाधन निवडक

	३.६ व्यवस्थापकीय निर्णयांसाठी लेखांकन ३.७ धोरणात्मक व्यवस्थापन	५.१ एचआर व्यावसायिकांसाठी वित्तपुरवठा आणि नुकसान भरपाई व्यवस्थापन ५.२ कार्यप्रदर्शन व्यवस्थापन आणि करिअर नियोजन ५.३ औद्योगिक संबंध ५.४ ताण व्यवस्थापन ५.५ लॉजिस्टिक आणि सप्लाय चेन मॅनेजमेंट ५.६ सी.सी.पी.आर.
सेमिस्टर - II	सेमिस्टर - IV	सेमिस्टर - VI
२.१ विपणनाची तत्त्वे २.२ औद्योगिक कायदा २.३ व्यवसाय गणित २.४ व्यवसाय संप्रेषण-II २.५ फाउंडेशन कोर्स-II २.६ व्यावसायिक वातावरण २.७ व्यवस्थापनची तत्त्वे	गट अ ची तत्त्वे: वित्त निवडक ४.१ कॉर्पोरेट पुनर्रचना ४.२ ऑडिटिंग गट ब: विपणन निवडक ४.१ एकात्मिक बाजार संप्रेषण ४.२ पर्यटन विपणन गट क: मानव संसाधन निवडक ४.१ HRM मध्ये प्रशिक्षण आणि विकास ४.२ संघर्ष आणि वाटाघाटी ४.३ व्यवसाय व्यवस्थापन-II मध्ये माहिती तंत्रज्ञान ४.४ व्यवसाय अर्थशास्त्र-II ४.५ व्यवसाय संशोधन पद्धत ४.६ नैतिकता आणि शासन ४.७ उत्पादन आणि एकूण गुणवत्ता व्यवस्थापन	गट A: वित्त निवडक ६.१ आंतरराष्ट्रीय वित्त ६.२ अप्रत्यक्ष कर ६.३ प्रकल्प व्यवस्थापन ६.४ धोरणात्मक आर्थिक व्यवस्थापन गट ब: विपणन निवडक ६.१ ब्रँड व्यवस्थापन ६.२ किरकोळ व्यवस्थापन ६.३ आंतरराष्ट्रीय विपणन ६.४ मीडिया नियोजन आणि व्यवस्थापन गट क: मानव संसाधन निवडक ६.१ जागतिक दृष्टीकोनातील HRM ६.२ संघटनात्मक विकास ६.३ सेवा क्षेत्र व्यवस्थापनात HRM ६.४ व्यवस्थापनातील भारतीय नैतिकता ६.५ ऑपरेशन संशोधन ६.६ प्रकल्प कार्य

बी.ए.एफ. (अकाउंटन्सी आणि फायनान्स मध्ये बॅचलर डिग्री):

वरील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरणारा उमेदवार बारावी उत्तीर्ण असावा. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची परीक्षा किंवा इतर कोणत्याही मंडळातून समतुल्य आणि एकाच वेळी एकाच वेळी एकूण ४५% पेक्षा कमी गुण (आरक्षित वर्गाच्या बाबतीत ४०%) मिळवलेले नाहीत.

तीन वर्षांच्या बी.ए.एफ. अभ्यासक्रमाची रचना अभ्यासक्रम

एफ. वाय. बी. ए.एफ.		एस . वाय. बी. ए.एफ.		टी . वाय. बी. ए.एफ.	
क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-I	क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-III	क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-V
०३	वित्तीय लेखा (वित्तीय लेखासंबंधीचे घटक) - I	०३	आर्थिक लेखा (विशेष लेखा क्षेत्र) - III	०३	खर्च लेखा - III
०३	कॉस्ट अकाउंटिंग (परिचय आणि खर्चाचे घटक) - I	०३	कॉस्ट अकाउंटिंग (कॉस्टिंगच्या पद्धती) - II	०३	आर्थिक व्यवस्थापन - II
०३	वित्तीय व्यवस्थापन (आर्थिक व्यवस्थापनाचा परिचय) - I	०३	कर आकारणी - II (प्रत्यक्ष कर पेपर - I)	०३	कर आकारणी - IV (अप्रत्यक्ष कर- II)
०३	बिझनेस कम्युनिकेशन - I	०३	अकाउंटन्सी मध्ये माहिती तंत्रज्ञान - I	०३	मॅनेजमेंट -II (व्यवस्थापन अनुप्रयोग)
०२	फाउंडेशन कोर्स - I	०२	कॉमर्समधील फाउंडेशन कोर्स (फायनान्शियल मार्केट ऑपरेशन्स) -III	०४	फायनान्शियल अकाउंटिंग - V
०३	वाणिज्य (व्यवसाय वातावरण) - I	०३	व्यवसाय कायदा (व्यवसाय नियामक फ्रेमवर्क) - II	०४	आर्थिक लेखा - VI
०३	व्यवसाय अर्थशास्त्र - I	०३	व्यवसाय अर्थशास्त्र - II		
२०	एकूण क्रेडिट्स	२०	एकूण क्रेडिट्स	२०	एकूण क्रेडिट्स
एफ. वाय. बी. ए.एफ.		एस . वाय. बी. ए.एफ.		टी . वाय. बी. ए.एफ.	
क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-II	क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-IV	क्रेडिट संख्या	सेमिस्टर-VI
०३	आर्थिक लेखा (विशेष लेखा क्षेत्र) - II	०३	आर्थिक लेखा (विशेष लेखा क्षेत्रे) -IV	०३	खर्च लेखांकन पेपर - IV
०३	ऑडिटिंग (परिचय आणि नियोजन) - I	०३	मॅनेजमेंट अकाउंटिंग (व्यवस्थापन अकाउंटिंगचा परिचय)	०३	आर्थिक व्यवस्थापन -III
०३	नाविन्यपूर्ण वित्तीय सेवा	०३	कर आकारणी - III (प्रत्यक्ष कर - II)	०३	कर आकारणी पेपर - V (अप्रत्यक्ष कर - III)
०३	बिझनेस कम्युनिकेशन -II	०३	अकाउंटन्सीमधील माहिती तंत्रज्ञान - II	०३	अर्थशास्त्र पेपर - III (भारतीय अर्थव्यवस्था)
०२	फाउंडेशन कोर्स - II	०२	फाउंडेशन कोर्स इन मॅनेजमेंट (व्यवस्थापनाचा परिचय) - IV	०४	आर्थिक लेखा पेपर - VII
०३	व्यवसाय कायदा (व्यवसाय नियामक फ्रेमवर्क) - I	०३	व्यवसाय कायदा (कंपनी कायदा) -III	०४	प्रकल्प कार्य
०३	व्यवसाय गणित	०३	लेखा आणि वित्त मधील संशोधन पद्धती		
२०	एकूण क्रेडिट्स	२०	एकूण क्रेडिट्स	२०	एकूण क्रेडिट्स

बी. बी. आई (बैंकिंग आणि विमा मध्ये बॅचलर पदवी)

वरील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरणारा उमेदवार बारावी उत्तीर्ण असावा. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची परीक्षा किंवा इतर कोणत्याही मंडळातून समतुल्य आणि एकाच वेळी एकाच वेळी एकूण ४५% पेक्षा कमी गुण (आरक्षित वर्गाच्या बाबतीत ४०%) मिळवलेले नाहीत.

तीन वर्षांची बी. बी. आई.ची रचना अभ्यासक्रम

एफ. वाय. बी. बी. आई		एस. वाय. बी. बी. आई		टी. वाय. बी. बी. आई	
सेमिस्टर - I		सेमिस्टर - III		सेमिस्टर - V	
१.१	आर्थिक सेवांचे पर्यावरण आणि व्यवस्थापन	३.१	वित्तीय व्यवस्थापन-I	५.१	आंतरराष्ट्रीय बँकिंग आणि वित्त
१.२	व्यवस्थापनाची तत्त्वे	३.३	व्यवस्थापन लेखा	५.२	संशोधन पद्धती
१.३	प्रभावी संप्रेषण-I	३.६	संस्थात्मक वर्तन	५.३	आर्थिक अहवाल विश्लेषण
१.४	अर्थशास्त्र - I (मॅक्रो)	३.५	बँकिंग आणि विमा मधील माहिती तंत्रज्ञान	५.४	ऑडिटिंग
१.५	परिमाणात्मक पद्धती - I	३.५	आर्थिक बाजार	५.५	व्यवसाय नैतिकता आणि कॉर्पोरेट गव्हर्नन्स.
१.६	आर्थिक लेखा	३.६	प्रत्यक्ष कर आकारणी	५.६	वित्तीय सेवा व्यवस्थापन
१.७	फाउंडेशन कोर्स - I	३.७	फाउंडेशन कोर्स-III (बँकिंग क्षेत्राचा आढावा)		
सेमिस्टर - II		सेमिस्टर - IV		सेमिस्टर - VI	
२.१	बँकिंग आणि विम्याची तत्त्वे आणि पद्धती	४.१	कॉर्पोरेट आणि सुरक्षा कायदा	६.१	सेंट्रल बँकिंग
२.२	व्यवसाय कायदा	४.२	व्यवसाय अर्थशास्त्र	६.२	बँक आणि विमा मध्ये प्रकल्प कार्य
२.३	आर्थिक लेखा-II	४.३	माहिती तंत्रज्ञान	६.३	सुरक्षा विश्लेषण आणि पोर्टफोलिओ व्यवस्थापन
२.४	व्यवसाय संप्रेषण-II	४.४	उद्योजकता व्यवस्थापन	६.४	ऑडिटिंग - II
२.५	फाउंडेशन कोर्स - II	४.५	फाउंडेशन कोर्स - IV	६.५	मानव संसाधन व्यवस्थापन
२.६	संस्थात्मक वर्तन	४.६	खर्च लेखांकन	६.६	व्यवस्थापनाकडे वळणे
२.७	परिमाणात्मक पद्धती-II	४.७	आर्थिक व्यवस्थापन		

बी. एफ. एम. (फायनान्शियल मॅनेजमेंटमध्ये बॅचलर पदवी):

वरील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरणारा उमेदवार बारावी उत्तीर्ण असावा. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची परीक्षा किंवा इतर कोणत्याही मंडळातून समतुल्य आणि एकाच वेळी एकाच वेळी एकूण ४५% पेक्षा कमी गुण (आरक्षित वर्गाच्या बाबतीत ४०%) मिळवलेले नाहीत.

तीन वर्षांच्या बी. एफ. एम. ची रचना अभ्यासक्रम

एफ. वाय. बी. एफ. एम.		एस. वाय. बी. एफ. एम.		टी. वाय. बी. एफ. एम.	
सेमिस्टर - I		सेमिस्टर - III		सेमिस्टर - V	
१.१	आर्थिक लेखा - I	३.१	उद्योजक विकास	५.१	आर्थिक व्यवस्थापन-1
१.२	भारतीय वित्तीय प्रणाली	३.२	व्यवस्थापन लेखा	५.२	प्रकल्प कार्य I
१.३	व्यवसाय गणित	३.३	व्यवसाय कायदा		
१.४	व्यवसाय संप्रेषण - I	३.४	व्यवसाय नियामक फ्रेमवर्क		
१.५	फाउंडेशन कोर्स - I				
१.६	व्यावसायिक वातावरण				
१.७	व्यवसाय अर्थशास्त्र - I				
सेमिस्टर - II		सेमिस्टर - IV		सेमिस्टर - VI	
२.१	आर्थिक लेखा - II	४.१	व्यवस्थापनातील IT	६.१	आर्थिक व्यवस्थापन-2
२.२	वित्त तत्त्वे	४.२	कॉर्पोरेट वित्त	६.२	प्रकल्प कार्य II
२.३	व्यवसाय सांख्यिकी	४.३	कॉर्पोरेट कायदा		
२.४	बिझनेस कम्युनिकेशन - II	४.४	ऑफिस मॅनेजमेंट		
२.५	फाउंडेशन कोर्स - II				
२.६	पर्यावरण विज्ञान				
२.७	संगणक कौशल्ये - I				

बी.एस्सी. आयटी (माहिती तंत्रज्ञानातील बॅचलर पदवी):

बॅचलर ऑफ सायन्स-इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी (बी.एस्सी.आय.टी.) च्या पदवी कार्यक्रमात प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवाराने महाराष्ट्र उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची बारावी इयत्ता किंवा गणित आणि सांख्यिकी या विषयांपैकी एक म्हणून समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी. विषय आणि खुल्या प्रवर्गासाठी एकूण ४५% पेक्षा कमी गुण आणि राखीव प्रवर्गातील उमेदवारांच्या बाबतीत एकूण ४०% गुण मिळालेले नसावेत.

किंवा

माहिती तंत्रज्ञान/संगणक तंत्रज्ञान/संगणक अभियांत्रिकी/संगणक विज्ञान/इलेक्ट्रिकल, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि व्हिडिओ अभियांत्रिकी आणि संबंधित शाखा/मेकॅनिकल आणि संबंधित शाखा/सिव्हिल आणि संबंधित शाखांमध्ये डिप्लोमा (एसएससी - दहावीनंतर तीन वर्षे) उत्तीर्ण झालेले उमेदवार यासाठी पात्र आहेत. बी.एस्सी. च्या द्वितीय वर्षाला थेट प्रवेश. (आय.टी.) पदवी कार्यक्रम. तथापि, डिप्लोमा बोर्ड ऑफ टेक्निकल एज्युकेशन किंवा इतर कोणत्याही मान्यताप्राप्त सरकारी संस्थेद्वारे मान्यताप्राप्त असावा. खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी किमान ४५% आणि राखीव प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी एकूण ४०% गुण आवश्यक आहेत.

किंवा

एचएससी-डिप्लोमा इन इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी/कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी/कॉम्प्युटर इंजिनीअरिंग/कॉम्प्युटर सायन्स/ आणि संबंधित शाखा असलेले उमेदवार बीएससीच्या द्वितीय वर्षात थेट प्रवेशासाठी पात्र असतील. (आय.टी.). तथापि, डिप्लोमा हा तंत्रशिक्षण मंडळाद्वारे किंवा इतर कोणत्याही मान्यताप्राप्त सरकारी संस्थेद्वारे मान्यताप्राप्त असावा किमान गुण आवश्यक ४५% एकूण खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी आणि एकूण ४०% राखीव श्रेणीतील उमेदवारांसाठी.

तीन वर्षांच्या B.Sc.(I.T.) अभ्यासक्रमाची रचना

एफ. वाय. बी.एस्सी.आय.टी.		एस. वाय. बी.एस्सी.आय.टी.		टी. वाय. बी.एस्सी.आय.टी.	
सेमिस्टर - I		सेमिस्टर - III		सेमिस्टर - V	
१.१	अत्यावश्यक प्रोग्रामिंग	३.१	पायथन प्रोग्रामिंग	५.१	सॉफ्टवेअर प्रोजेक्ट व्यवस्थापन
१.२	डिजिटल इलेक्ट्रॉनिक्स	३.२	डेटा स्ट्रक्चर्स	५.२	गोष्टींचे इंटरनेट
१.३	ऑपरेटिंग सिस्टम	३.३	संगणक नेटवर्क	५.३	प्रगत वेब प्रोग्रामिंग
१.४	स्वतंत्र गणित	३.४	डेटाबेस व्यवस्थापन सिस्टम्स	५.४	लिनक्स सिस्टम प्रशासन
१.५	संप्रेषण कौशल्ये	३.५	उपयोजित गणित - II	५.५	एंटरप्राइझ जावा
सेमिस्टर - II		सेमिस्टर - IV		सेमिस्टर - VI	
२.१	ऑब्जेक्ट ओरिएंटेड प्रोग्रामिंग	४.१	कोर जावा	६.१	सॉफ्टवेअर प्रमाण आश्वासन
२.२	मायक्रोप्रोसेसर आर्किटेक्चर	४.२	एम्बेडेडचा परिचय प्रणाली	६.२	संगणकीय सुरक्षा
२.३	वेब प्रोग्रामिंग	४.३	कॉम्प्युटर ओरिएंटेड स्टॅटिस्टिकल तंत्र	६.३	व्यवसाय बुद्धिमत्ता
२.४	संख्यात्मक आणि सांख्यिकीय पद्धती	४.४	सॉफ्टवेअर अभियांत्रिकी	६.४	भौगोलिक प्रणाली ची तत्त्वे
२.५	ग्रीन कम्प्युटिंग	४.५	संगणक ग्राफिक्स आणि ऑनिमेशन	६.५	सायबर कायदा
				६.६	अॅडव्हान्स मोबाईल प्रोग्रामिंग

बी. ए. एम. एम. सी. (मास मीडिया मध्ये बॅचलर डिग्री)

मल्टीमीडिया कम्युनिकेशनमधील पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवाराला बारावी उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्र उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची परीक्षा किंवा त्याच्या समतुल्य आणि सुरक्षित ४५% पेक्षा कमी गुण (राखीव श्रेणीच्या बाबतीत ४०%) एकाच वेळी एकाच वेळी.

तीन वर्षांच्या बी. ए. एम. एम. सी. अभ्यासक्रमाची रचना

एफ. बी. ए. एम. एम. सी.	एस. बी. ए. एम. एम. सी.	टी. बी. ए. एम. एम. सी. (जाहिरात)	टी. बी. ए. एम. एम. सी. (पत्रकारिता)
सेमिस्टर - I	सेमिस्टर - III	सेमिस्टर - V	सेमिस्टर - V
1.1 प्रभावी संप्रेषण-I	3.1 कॉर्पोरेट संप्रेषण आणि जनसंपर्क	5.1 कॉपी लेखन	5.1 रिपोर्टिंग
1.2 फाउंडेशन कोर्स-I	3.2 मीडिया स्टडीज	5.2 जाहिरात आणि विपणन संशोधन	5.2 शोध पत्रकारिता
1.3 व्हिज्युअल कम्युनिकेशन	3.3 फोटोग्राफी निवडक अभ्यासक्रमांचा परिचय	निवडक अभ्यासक्रम (कोणतेही चार निवडा)	निवडक अभ्यासक्रम (कोणतेही चार निवडा)
1.4 जनसंवादाची मूलभूत तत्त्वे	3.4 फिल्म कम्युनिकेशन-I	जागतिकीकरण आणि आंतरराष्ट्रीय जाहिरात	वैशिष्ट्ये आणि सामाजिक न्यायासाठी लेखन
1.5 चालू घडामोडी	3.5 संगणक मल्टीमीडिया I (कोणतेही चार निवडा)	ब्रँड बिल्डिंग	लेखन आणि संपादन कौशल्ये
1.6 माध्यम निवडक अभ्यासक्रमांचा इतिहास	इलेक्ट्रॉनिक मीडिया-I	एजन्सी मॅनेजमेंट	ग्लोबल मीडिया आणि कॉम्प्लेक्ट रिझोल्यूशन
	थिएटर आणि मास कम्युनिकेशन-I	खाते नियोजन आणि जाहिरात	व्यवसाय आणि आर्थिक पत्रकारिता
	रेडिओ प्रोग्राम प्रोडक्शन-I	सोशल मीडिया मार्केटिंग	मोबाईल जर्नलिझम आणि न्यू मीडिया
	मोशन ग्राफिक्स आणि व्हिज्युअल इफेक्ट्स-I	डायरेक्ट मार्केटिंग आणि ई-कॉमर्स	न्यूज मीडिया मॅनेजमेंट
		ग्राहक वर्तणूक	पत्रकारिता आणि सार्वजनिक मत
		माहितीपट आणि अँड फिल्म मेकिंग	मीडिया कायदे आणि नैतिकता
सेमिस्टर - II	सेमिस्टर - IV	सेमिस्टर - VI	सेमिस्टर - VI
2.1 प्रभावी संप्रेषण-II	4.1 मीडियासाठी लेखन आणि संपादन	6.1 डिजिटल मीडिया	6.1 डिजिटल मीडिया
2.2 फाउंडेशन कोर्स-II	4.2 मीडिया कायदे आणि नैतिकता	6.2 जाहिरात डिझाइन	6.2 वृत्तपत्र आणि मासिके डिझाइन
2.3 सामग्री लेखन	4.3 मास मीडिया संशोधन	निवडक अभ्यासक्रम (कोणतेही चार निवडा)	निवडक अभ्यासक्रम (कोणतेही चार निवडा)
2.4 जाहिरातीची ओळख	4.4 चित्रपट संप्रेषण II	समकालीन समाजातील जाहिरात	समकालीन समस्या
2.5 पत्रकारितेचा परिचय	4.5 संगणक मल्टीमीडिया II	ब्रँड व्यवस्थापन	जीवनशैली पत्रकारिता
2.6 मीडिया लिंग आणि संस्कृती	निवडक अभ्यासक्रम (कोणताही एक निवडा)	मीडिया प्लॅनिंग आणि खरेदी	फोटो आणि प्रवास पत्रकारिता
	इलेक्ट्रॉनिक मीडिया-II	जाहिरात आणि विक्री प्रोत्साहन	मासिक पत्रकारिता
	थिएटर आणि मास कम्युनिकेशन-II	ग्रामीण विपणन आणि जाहिरात	क्रीडा पत्रकारिता

	रेडिओ कार्यक्रम निर्मिती-॥	किरकोळ विक्री आणि व्यापार	गुन्हाचा अहवाल
	मोशन ग्राफिक्स आणि व्हिड्युअल इफेक्ट्स-॥	मनोरंजन आणि मीडिया मार्केटिंग	फेक न्यूज आणि तथ्य तपासणी
		दूरदर्शन कार्यक्रम निर्मिती	दूरदर्शन पत्रकारिता

एम. कॉम.पदवी (वाणिज्य पदव्युत्तर पदवी)

उमेदवार बी.कॉम उत्तीर्ण असावा. मुंबई विद्यापीठ किंवा इतर कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची परीक्षा. मुंबई विद्यापीठाने वेळोवेळी तयार केलेल्या नियमांनुसार आणि पहिल्या सत्राच्या प्रारंभी देण्यात येणाऱ्या अभ्यासक्रमाचे प्रवेश. मुंबई विद्यापीठाव्यतिरिक्त किंवा इतर मान्यताप्राप्त विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवारांनी शेवटच्या वेळी उपस्थित असलेल्या विद्यापीठाच्या महाविद्यालयातून हस्तांतरण प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

एम. कॉम. I

अभ्यास क्रमांची संख्या	सेमिस्टर I	क्रेडिट्स	अभ्यास क्रमांची संख्या	सेमिस्टर II	क्रेडिट्स
१	कोर कोर्स (सीसी)	०६	१	कोर कोर्स (सीसी)	०६
१	धोरणात्मक व्यवस्थापन	०६	१	व्यवसायासाठी संशोधन पद्धती	०६
२	व्यवसाय निर्णयांसाठी अर्थशास्त्र	०६	२	मॅक्रो इकॉनॉमिक्स संकल्पना आणि अनुप्रयोग	०६
३	खर्च आणि व्यवस्थापन लेखा	०६	३	कॉर्पोरेट वित्त	०६
४	व्यवसाय नैतिकता आणि कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी	०६	४	ई-कॉमर्स	०६
	एकूण क्रेडिट्स	२४		एकूण क्रेडिट्स	२४

एम. कॉम. II

अभ्यास क्रमांची संख्या	सेमिस्टर III	क्रेडिट्स	अभ्यास क्रमांची संख्या	सेमिस्टर IV	क्रेडिट्स
१	निवडक अभ्यासक्रम (EC)		१	निवडक अभ्यासक्रम (EC)	
१, २ आणि ३	*कोणताही एक गट	१८	१, २ आणि ३	*कोणताही एक गट	१८
	खालीलपैकी अभ्यासक्रम			खालीलपैकी अभ्यासक्रम	
	अभ्यासक्रमांची यादी (गट - A/B/C/D/E)			अभ्यासक्रमांची यादी (गट - A/B/C/D/E)	
२	प्रकल्प कार्य		२	प्रकल्प कार्य	
४	प्रकल्प कार्य - I	६	४	प्रकल्प कार्य - II	६
	एकूण क्रेडिट्स	२४		एकूण क्रेडिट्स	२४

टीपू: प्रोजेक्ट वर्क हा एक विशेष कोर्स मानला जातो ज्यामध्ये वास्तविक जीवनातील परिस्थिती/कठीण समस्या सोडवणे/विश्लेषण/अन्वेषण करण्यासाठी ज्ञानाचा वापर करणे समाविष्ट आहे. प्रकल्प ०६ क्रेडिट्स असेल. निवडक अभ्यासक्रमांच्या कोणत्याही क्षेत्रात प्रकल्प कार्य हाती घेतले जाऊ शकते.

१	* निवडक गटाची यादी		१	** निवडक गटाची यादी	
	सेमिस्टर III साठी अभ्यासक्रम (EC).			सेमिस्टर IV साठी अभ्यासक्रम (EC).	
	(पाच पैकी कोणतेही तीन)			(पाच पैकी कोणतेही तीन)	

गट अ : प्रगत लेखा, कॉर्पोरेट लेखा आणि आर्थिक व्यवस्थापन

क्र.	विषय	क्रेडिट्स	क्र.	विषय	क्रेडिट्स
१	प्रगत वित्तीय लेखा	०६	१	कॉर्पोरेट आर्थिक लेखा	०६
२	प्रत्यक्ष कर	०६	२	अप्रत्यक्ष कर - वस्तू आणि सेवा कराचा परिचय	०६
३	प्रगत खर्च लेखा	०६	३	आर्थिक व्यवस्थापन	०६
४	प्रगत लेखापरीक्षण	०६	४	आंतरराष्ट्रीय वित्तीय अहवाल मानके	०६
५	आर्थिक सेवा	०६	५	वैयक्तिक आर्थिक नियोजन	०६

गट ब : व्यवसाय अभ्यास (व्यवस्थापन)

१	मानव संसाधन व्यवस्थापन	०६	१	पुरवठा साखळी व्यवस्थापन आणि लॉजिस्टिक	०६
२	ग्रामीण विपणन	०६	२	जाहिरात आणि विक्री व्यवस्थापन	०६
३	उद्योजक व्यवस्थापन	०६	३	किरकोळ व्यवस्थापन	०६
४	विपणन धोरणे आणि पद्धती	०६	४	पर्यटन व्यवस्थापन	०६
५	संघटनात्मक वर्तन	०६	५	व्यावसायिक संबंधांचे व्यवस्थापन	०६

गट क: बँकिंग आणि वित्त

१	आर्थिक बाजार	०६	१	गुंतवणूक व्यवस्थापन	०६
२	बँकिंग क्षेत्राचे लेखांकन	०६	२	चलन व्युत्पन्न	०६
३	व्यावसायिक बँक व्यवस्थापन	०६	३	बँकिंग क्षेत्राचे लेखापरीक्षण	०६
४	कर्ज बाजार	०६	४	आंतरराष्ट्रीय वित्त	०६
५	ट्रेझरी व्यवस्थापन	०६	५	आर्थिक सेवा	०६

गट डी: ई कॉमर्स

१	डेटाबेस व्यवस्थापन प्रणाली	०६	१	ई-कॉमर्स सुरक्षा आणि कायदा	०६
२	इंटरनेट आणि वेब-डिझाईनिंग (कौशल्य आधारित)	०६	२	ई-कॉमर्ससाठी प्रगत तंत्रज्ञान	०६
३	नेटवर्क इन्फ्रास्ट्रक्चर आणि पेमेंट सिस्टम	०६	३	व्यवस्थापन माहिती प्रणाली	०६
४	ई-कॉमर्समध्ये लॉजिस्टिक आणि सप्लाय चेन मॅनेजमेंट	०६	४	डिजिटल मार्केटिंग	०६
५	ई-कॉमर्स आणि आयसीटी ऍप्लिकेशन्समधील व्यवसाय मॉडेल	०६	५	आंतरराष्ट्रीय व्यवसाय, कायदा आणि कर	०६

डॉक्टरल प्रोग्राम (पीएच.डी.)

लाला लजपतराय कॉलेज ऑफ कॉमर्स अँड इकॉनॉमिक्सला पीएच.डी.साठी संशोधन केंद्रासाठी परवानगी देण्यात आली आहे. मुंबई विद्यापीठाकडून व्यापार आणि वाहतूक आणि वाणिज्य या विषयातील पदवी.

पीएच.डी.ची यादी. मार्गदर्शक

१. डॉ. नीलम अरोरा
क्षेत्र: व्यापार आणि वाहतूक
२. डॉ.सूर्यकांत लसुणे
क्षेत्र: वाणिज्य
३. वैदेही कामथ डॉ
क्षेत्र: वाणिज्य

पात्रता:

विद्यमान अध्यादेशांमध्ये नमूद केलेल्या अटींची पूर्तता करणारे उमेदवार vi. पीएच.डी.संदर्भात ०. ५४७३, ०.५४७४, ०.५४७६ आणि व्ही.सी.डी. मुंबई विद्यापीठाचे नियम पीएच.डी.साठी अर्ज करण्यास पात्र आहेत. प्रवेश परीक्षा (पीईटी) मुंबई विद्यापीठाकडून घेतली जाणार आहे.

स्वयम उपक्रम

स्वयम हा भारत सरकारने सुरू केलेला एक कार्यक्रम आहे आणि शैक्षणिक धोरणाची तीन मुख्य तत्त्वे उदा., प्रवेश, समानता आणि गुणवत्ता साध्य करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे. या प्रयत्नाचा उद्देश हा आहे की सर्वात वंचितांसह, सर्वोत्कृष्ट अध्यापन संसाधने सर्वापर्यंत पोहोचवणे. NPTEL ९ राष्ट्रीय समन्वयकांपैकी एक आहे जे आर्किटेक्चर आणि नियोजन, शिक्षण, अभियांत्रिकी आणि तंत्रज्ञान, मानवता आणि कला, कायदा, व्यवस्थापन आणि वाणिज्य आणि गणित आणि विज्ञान यासारख्या विविध क्षेत्रांमध्ये MOOC ऑफर करतात. विद्यार्थी NPTEL-SWAYAM द्वारे ऑफर केलेले MOOC त्यांच्या लाला लजपतराय कॉलेजमधील शैक्षणिक कार्यक्रमात घेऊ शकतात. आमचे कॉलेज हे कॉलेज आयडी २७०१ सह स्वयंम NPTEL अभ्यासक्रमांचे स्थानिक अध्याय आहे. विद्यार्थी https://swayam.gov.in/nc_details/NPTEL ला भेट देऊ शकतात किंवा अधिक तपशील आणि नोंदणीसाठी संबंधित शिक्षकांशी संपर्क साधू शकतात.

११. परीक्षा कामगिरी ग्रेडिंग

इयत्ता पदवी उत्तीर्ण (अनुदानित):

विद्यार्थ्यांनी उत्तीर्ण होण्यासाठी प्रत्येक विषयात किमान ४०% गुण प्राप्त केले पाहिजेत जेथे प्रत्येक विषयात प्रत्येक सेमिस्टरच्या शेवटच्या परीक्षेत १०० गुण असतात आणि सेमिस्टर I, II, III आणि IV च्या फाउंडेशन कोर्स पेपर वगळता संगणक प्रणाली ज्यामध्ये इंटरनल (२५ मार्क्स) आणि सेमिस्टर एंड परीक्षा (७५ मार्क्स) असतात.

सेल्फ फायनान्सिंग कोर्सेस:

कोर्स उत्तीर्ण होण्यासाठी शिकणाऱ्यांना प्रत्येक कोर्ससाठी एकूण किमान ४०% गुण मिळणे आवश्यक आहे जेथे कोर्समध्ये अंतर्गत मूल्यांकन आणि सेमिस्टर समाप्ती परीक्षा असते. विद्यार्थ्यांनी अंतर्गत मूल्यांकन चाचणीमध्ये किमान ४०% गुण (म्हणजे २५ पैकी १०) आणि सेमिस्टर एंड परीक्षेत ४०% गुण (म्हणजे ७५ पैकी ३०) स्वतंत्रपणे, (B.Sc. IT साठी, विद्यार्थी अभ्यासक्रम उत्तीर्ण होण्यासाठी प्रत्येक अभ्यासक्रमासाठी एकूण किमान ४०% गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे जेथे २८ अभ्यासक्रमामध्ये अंतर्गत मूल्यमापन, चाचणी प्रात्यक्षिक परीक्षा आणि सेमिस्टर समाप्ती परीक्षा असते. विद्यार्थ्यांला किमान ४०% गुण (म्हणजे १० पैकी १०%) मिळतील. २५ पैकी) अंतर्गत मूल्यमापनात आणि प्रात्यक्षिक परीक्षेत ४०% गुण (म्हणजे ५० पैकी २०) आणि सेमिस्टर शेवटच्या परीक्षेत ४०% गुण (म्हणजे ७५ पैकी ३०) स्वतंत्रपणे, अभ्यासक्रम उत्तीर्ण होण्यासाठी आणि प्रत्येक प्रकल्पात किमान ग्रेड विशिष्ट सेमिस्टर उत्तीर्ण करण्यासाठी जेथे लागू असेल. जर विद्यार्थ्यांनी अंतर्गत मूल्यांकन चाचणी आणि सेमिस्टर शेवटची परीक्षा एकत्र उत्तीर्ण केली तर तो अभ्यासक्रम उत्तीर्ण झाला असे म्हटले जाईल.

क्रेडिट सिस्टीम:

विद्यापीठ पंचवार्षिक योजनेंतर्गत मुंबई विद्यापीठाने सर्व महाविद्यालयांमध्ये क्रेडिट प्रणाली सुरू केली आहे. परफॉर्मन्स ग्रेडिंग स्केल शिकणाऱ्यांचे परफॉर्मन्स ग्रेडिंग खालीलप्रमाणे दहा पॉइंट ग्रेडिंग असेल:

गुणांची श्रेणी १०० ग्रेड	ग्रेड आणि ग्रेड वर्णन	ग्रेड पॉइंट्स
८० ते १००	O: थकबाकीदार	१०
७० ते ७९.९९	A + : उत्कृष्ट	९
६० ते ६९.९९	A : खूप चांगले	८
५५ ते ५९.९९	B + : चांगले	७
५० ते ५४.९९	B : सरासरी	६
४५ ते ४९.९९	C : सरासरी	५
४० ते ४४.९९	डी : पास	४
३९.९९ किंवा खाली	F : अयशस्वी	०

परीक्षा:

महाविद्यालयीन परीक्षा सर्व विद्यार्थ्यांसाठी अनिवार्य आहेत. कोणत्याही विद्यार्थ्यांला परीक्षेत प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे कॉपी केल्याबद्दल किंवा अनुचित मार्गांचा वापर केल्याबद्दल दोषी आढळल्यास, त्याला खटल्याला जबाबदार धरण्याव्यतिरिक्त पुन्हा कोणत्याही वर्गात प्रवेश नाकारला जाऊ शकतो. FY/SY विद्यार्थ्यांना वेळोवेळी प्राप्त झालेल्या विद्यापीठाच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार विहित केलेल्या उत्तीर्ण मानकांचा विचार करून अनुक्रमे SY/TY मध्ये पदोन्नती दिली जाईल.

परीक्षेची योजना:

१) पदवी – अनुदानित : सेमिस्टर एंड परीक्षा – १०० गुण

२) वगळता: फाउंडेशन कोर्स, संगणक प्रोग्रामिंग, संगणक प्रणाली आणि अनुप्रयोग (इंटरनल्स २५ गुण आणि सेमिस्टर समाप्ती परीक्षा ७५ गुण)

३) पदवी - विनाअनुदानित (सेल्फ फायनान्स कोर्स): परीक्षेची योजना दोन भागात विभागली जाईल:

(अ) अंतर्गत मूल्यांकन - २५ गुण १) दिलेल्या सेमिस्टरमध्ये एक वर्ग चाचणी - २० गुण

२) नियमित वर्गात सक्रिय सहभाग निर्देशात्मक वितरण - ०५ गुण

(ब) सेमिस्टर शेवटची परीक्षा - ७५ गुणांचा कालावधी: ही परीक्षा अडीच तासांची असेल.

(क) फक्त B.Sc साठी. (IT): प्रात्यक्षिक परीक्षा - ५० गुण

४) M.Com : परीक्षेची योजना दोन भागात विभागली जाईल:

अ) इंटरनेट असेसमेंट - ४० गुणांचे वाटप ४० गुणांचे वाटप अंतर्गत आणि बाह्य प्राध्यापकांद्वारे प्रकल्प आणि व्हिवावर आधारित असेल.

ब) सेमिस्टर एंड परीक्षा - ६० गुणांची ही परीक्षा २ तासांची असेल आणि मुंबई विद्यापीठाद्वारे घेतली जाईल.

ATKT परीक्षा:

अनुत्तीर्ण झालेल्यांसाठी सेमिस्टर I, II, III आणि IV साठी ATKT/रिपीटर्स परीक्षा आणि वैद्यकीय कारणास्तव गैरहजर राहिलेल्यांसाठी अतिरिक्त परीक्षा असेल.

पुनर्मूल्यांकन आणि पुनरावृत्ती:

परीक्षार्थींना उत्तरपुस्तकांच्या छायाप्रती प्रदान करण्याचे नियम आणि प्रक्रिया आणि पुनर्मूल्यांकनासाठी अर्ज करणाऱ्या परीक्षार्थींच्या उत्तरपुस्तकांच्या पुनर्मूल्यांकनाची प्रक्रिया वेळोवेळी विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार असेल.

१२. सामान्य नियम आणि नियम:

प्रवेश:

संस्था अल्पसंख्याक संस्था म्हणून ओळखली जाते. त्यामुळे प्रतिज्ञापत्र सादर करण्याच्या विरोधात पंजाबी समुदायासाठी ५०% जागा राखीव आहेत. (कॉलेज कार्यालयात प्रोफॉर्मा उपलब्ध आहे) ii) सर्व प्रवेश गुणवत्तेवर आहेत iii) प्रवेश हे अस्तित्वात असलेल्या नियम आणि नियमांच्या अधीन आहेत आणि बोअर d/सरकार/विद्यापीठाद्वारे वेळोवेळी केले जातात. iv) प्रवेश शुल्क भरणे, आवश्यक वैध कागदपत्रे सादर करणे आणि मुख्याध्यापकांनी पुष्टी केल्यावर तात्पुरते आहेत.

शिस्त:

प्रत्येक विद्यार्थ्याकडे महाविद्यालय प्राधिकाऱ्याने त्याला जारी केलेले वैध ओळखपत्र असणे आवश्यक आहे आणि त्यावर प्राचार्याची स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे. ओळखपत्र नसलेल्या विद्यार्थ्याला महाविद्यालयात प्रवेश नाकारला जाऊ शकतो आणि तो शिस्तभंगाच्या कारवाईस जबाबदार असेल आणि महाविद्यालयाने देऊ केलेल्या कोणत्याही सुविधा वापरण्याची परवानगी दिली जाणार नाही. विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाच्या मालमत्तेचे कोणतेही नुकसान होणार नाही आणि त्याची योग्य ती काळजी घेणे अपेक्षित आहे. त्यांचे महाविद्यालय नीटनेटके ठेवणे ही त्यांच्यासाठी अभिमानाची आणि स्वाभिमानाची गोष्ट असावी. महाविद्यालयाच्या मालमत्तेचे कोणतेही नुकसान हे शिस्तीचे उल्लंघन आहे आणि त्यावर कठोर कारवाई होण्याची शक्यता आहे. महाविद्यालयाच्या मालमत्तेची चांगली काळजी घेतली जाईल आणि महाविद्यालय परिसर स्वच्छ ठेवला पाहिजे याची खात्री

करण्याची जबाबदारी प्रत्येक विद्यार्थ्यांची आहे. महाविद्यालय परिसरात धूम्रपान आणि थुंकण्यास सक्त मनाई आहे.

उपस्थिती:

विद्यार्थ्यांनी मुंबई विद्यापीठाच्या नियमांनुसार विहित केलेल्या सर्व लेक्चर्स / ट्यूटोरियल्स / प्रॅक्टिकलला उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्यांने शैक्षणिक वर्षाच्या प्रत्येक सेमिस्टरमध्ये एकूण लेक्चर्स/ट्यूटोरियल्स/प्रॅक्टिकलच्या किमान ७५% हजेरी लावली पाहिजे.

अँटी-रॅगिंग सेल:

उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये रॅगिंगच्या धोक्याला आळा घालण्यासाठी UGC च्या नियमांनुसार, २००९ (भारतीय राजपत्रातील प्रमुख नियम २७ दिनांक ०४.०७.२००९ च्या अधिसूचना क्रमांकावर). कॉलेजमध्ये रॅगिंगविरोधी समिती आहे जी विद्यार्थ्यांच्या रॅगिंगच्या प्रकरणाची चौकशी करते. प्रत्येक विद्यार्थ्यांने रॅगिंगबाबतचे नियम आणि नियमांचे पालन केले पाहिजे जे यूजीसीच्या नियमांनुसार कॉलेजने लागू केले आहेत. F. १-१६/२००९ (cpp-११) दिनांक २१.१०.२००९. (No F. १५-३/२०१३ (ARC) pt. III क्लॉज G)

अयोग्य अर्थ:

विद्यापीठातील गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्यासाठी महाराष्ट्र अधिनियम, क्र. XXXI, १०९२ च्या कलम ६ ते १० कडे विद्यार्थ्यांचे लक्ष आमंत्रित केले आहे: (१) लिखित नोट्स आणि मुद्रित पृष्ठे परीक्षा हॉलमध्ये आणणे हा गुन्हा आहे "ते तुमच्या खिशात होते. किंवा हँडबॅग आणि तुमच्या लक्षात आले नाही किंवा तुम्ही त्याचा वापर केला नाही" हे निमित्त नाही. कोणत्याही लिखित नोट्स आणि परीक्षेच्या विषयावरील छापील वस्तू, हॉलमध्ये ठेवणे अयोग्य आणि बेकायदेशीर आहे. (२) लिखित उत्तर-पुस्तक परीक्षा हॉलमध्ये आणू नका. पकडले गेल्यास, तुम्ही १९८२ चा महाराष्ट्र कायदा क्र. XXXI आणि मुंबई विद्यापीठ कायदा, १९७४ अंतर्गत शिक्षेस पात्र आहात. (३) तुमच्या वतीने तुमच्या मित्राला किंवा इतर कोणत्याही व्यक्तीला परीक्षेला बसण्यासाठी पाठवू नका. दोघेही १९८२ चा महाराष्ट्र कायदा क्र. XXXI आणि मुंबई विद्यापीठ कायदा, १९७४ अंतर्गत शिक्षेसाठी जबाबदार असतील. (४) परीक्षा हॉलमधील सर्व गुन्हे अजामीनपात्र आणि दखलपात्र आहेत. कोर्टातील खटल्यात तुमचे नाव वृत्तपत्रात तुमच्या गैरवर्तनासाठी येईल.

१३. प्रमुख सेल, असोसिएशन, सोसायटी आणि समिती:

	नाम		नाम
१	N.S.S आणि निसर्ग क्लब	९	I.Q.A.C
२	D.L.L.E	१०	विद्यार्थी परिषद आणि सांस्कृतिक समिती
३	रोटरॅक्ट क्लब	११	C.I.E.D (इन्क्युबेशन सेंटर)
४	महिला विकास सेल	१२	पंजाबी असोसिएशन
५	प्लेसमेंट / इंटर्नशिप सेल	१३	माजी विद्यार्थी संघटना
६	अँटी-रॅगिंग सेल	१४	कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांचा तक्रार निवारण कक्ष
७	उद्योजकता विकास कक्ष	१५	क्षमता निर्माण आणि कौशल्य संवर्धन समिती
८	मराठी वांगमय मंडळ	१६	कर्मचारी अकादमी समिती

१४. पायाभूत सुविधा

